

Előterjesztő: Dr. Faragó Péter
polgármester

Készítette: dr. Vámos Zsuzsanna
aljegyző

Előterjesztés
a város jelképeiről, a jelképek és a városnév használatáról szóló
2/2023. (I. 30.) önkormányzati rendelet módosítására

Tisztelt Képviselő-testület!

A Képviselő-testület a 2023. január havi ülésén fogadta el a város jelképeiről, a jelképek és a városnév használatáról szóló 2/2023. (I. 30.) önkormányzati rendeletet (a továbbiakban: önkormányzati rendelet).

A Képviselő-testület a 2023. február havi ülésén – alpolgármester úr javaslata alapján – 11 igen szavazattal, egyhangúlag támogatta, hogy a Polgármesteri Hivatal készítse el az önkormányzati rendelet olyan tartalmú módosítását, mely szerint a civil szervezetek – a pártokhoz hasonlóan -, ha politikai tevékenységet kívánnak folytatni, ne használhassák a Sajószentpéter városnevet a megnevezésükben. Az önkormányzati rendelet módosítását a Képviselő-testület a 12/2023. (III. 28.) önkormányzati rendelettel fogadta el, mellyel az önkormányzati rendelet 20. §-ának (1) bekezdését kiegészítette az f) ponttal, mely szerint *a névhasználat nem engedélyezhető a civil szervezetnek, ha politikai tevékenységet végez, vagy politikai célt szolgál.*

Az önkormányzati rendelet megalkotására és módosítására a jogszabályi előírások betartásával került sor, a törvényességi felügyeletet gyakorló Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal (a továbbiakban: Kormányhivatal) részéről az önkormányzati rendelettel kapcsolatban törvényességi felügyeleti jelzés és intézkedés nem merült fel.

Az Alapvető Jogok Biztosa (a továbbiakban: AJB) megkereste Sajószentpéter Város Jegyzőjét, hogy a rendelettel kapcsolatban feltett kérdéseire vonatkozóan adjon tájékoztatást, amely határidőben megtörtént.

A Kormányhivatal – szintén az AJB megkeresése alapján – szakmai konzultációt kezdeményezett és javasolta az önkormányzati rendelet 20. § (1) bekezdés e) és f) pontjának módosítását.

Az önkormányzati rendelet 20. § (1) bekezdés e) és f) pontjának rendelkezései:

„(A névhasználat nem engedélyezhető ...)

e) azon szervezeteknek, amelyek pártpolitikai tevékenységet folytatnak, pártoktól nem függetlenek, vagy pártoknak támogatást nyújtanak,

f) civil szervezetnek, ha politikai tevékenységet végez, vagy politikai célt szolgál.”

A Kormányhivatal leirata az alábbiakat tartalmazza:

„A helyi önkormányzat a helyi lakosságtól, a választópolgárok közösségétől nem elszigetelten működik, hanem azzal szoros kapcsolatban. A helyi önkormányzás egyrészt kollektív jog, mely csak bizonyos közösség tagjaként gyakorolható. Másrészt az önkormányzás joga a demokratikus állami működés elengedhetetlen része, amelynek során – széleskörű nyilvánosság mellett – a helyi közösségben gyökerezett közakarát valósulhat meg.

A helyi önkormányzáshoz való jogot a helyi közösségek kétféleképpen gyakorolhatják: közvetetten, illetve közvetlenül. Az önkormányzáshoz való jog gyakorlása általában (főszabályként) közvetve, választott képviselők útján történik. Ehhez képest kivételes, ha a választópolgárok helyi népszavazáson közvetlenül döntenek vagy foglalnak állást a helyi önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozó, vagy azt érintő ügyben.

Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (a továbbiakban: Civil tv.) 2. § 6. pontja alapján a párt nem minősül civil szervezetnek. Magyarország Alaptörvényének (a továbbiakban: Alaptörvény) VIII. cikk (3) bekezdése szerint a pártok az egyesülési jog alapján szabadon alakulhatnak és tevékenykedhetnek, közreműködnek a nép akaratának a kialakításában és kinyilvánításában, vagyis politikai érdekeket képviselnek. A Civil tv. 3. § (4) bekezdése értelmében az egyesülési jog alapján szervezet minden olyan tevékenység végzése céljából alapítható, amely összhangban áll az Alaptörvénnyel és amelyet törvény nem tilt.

A Civil tv. 34. § (1) bekezdés d) pontja szerint a civil szervezet közhasznúsági nyilvántartásba vételéhez a szervezet létesítő okiratának tartalmaznia kell, hogy a szervezet közvetlen politikai tevékenységet nem folytat, szervezete pártoktól független és azoknak támogatást nem nyújt.....

A választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 3. § (1) bekezdés 3.c) pontja szerint a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán jelölő szervezetnek minősül a választás kitűzésekor a civil szervezetek bírósági nyilvántartásában jogerősen szereplő párt, valamint egyesület, a szakszervezet kivételével, ha a választási bizottság a jelölő szervezetek nyilvántartásába felvette.

Az Ör. 20. § (1) bekezdés e) és f) pontja alapján az önkormányzat eleve kizárja a településnév használatának lehetőségéből a politikai tevékenységet folytató és a pártokat támogató szervezeteket, ez által a pártokat és az érintett civil szervezeteket is. Az előbbieken kifejtettek tekintetével ez a diszkriminatív rendelkezés aránytalanul korlátozza az Alaptörvény VIII. cikk (3) bekezdésében – különösen a pártok nép akaratának a kialakításában és kinyilvánításában való közreműködését – és a IX. cikk (1) bekezdésében foglalt véleménynyilvánítás szabadságát, továbbá az Möt. 2. és 4. §-ához kapcsolódó, a helyi közügyek megvitatásához és a helyi önkormányzathoz fűződő participációs jogokat. Az ismertetett jogszabályi rendelkezések figyelembevételével az egyesületek – kivéve a közhasznú szervezeteket – vonatkozásában is aránytalan korlátozást eredményez a helyi előírás.”

A Kormányhivatal törvényességi felügyeleti jogkörében tett intézkedésével kapcsolatban álláspontunkról – a hatályos jogszabályi rendelkezések figyelembevételével - az alábbiak szerint tájékoztatjuk a Tisztelt Képviselő-testületet:

Az adott település nevének, címerének és zászlajának használatára vonatkozó szabályozás hagyományos önkormányzati szabályozási tárgykör, az önkormányzatok, mint törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyt vonják szabályozási tárgykörükbe.

Egy városnak, településnek fűződhet jogi érdeke nevének használatához. Nem érdektelen, hogy a helység nevét milyen célra, milyen tevékenység mellett stb. kívánják használni. Ebből következik, hogy a város nevének használatához, ha a település önkormányzata úgy döntött, hozzájárulása szükséges.

Az egyesülési jog a magánszemélyeknek azt a jogát jelenti, hogy a törvényben meghatározott keretek között politikai, érdek-képviselői, kulturális, illetőleg bármely – más törvényben nem tiltott – cél érdekében szervezett közösségeket hozhatnak létre és működtethetnek.

A helyi közügyek megvitatásával és a helyi önkormányzattal kapcsolatos participációs jogok gyakorlásának a korlátozása álláspontunk szerint az önkormányzati rendeletben meghatározott Sajószentpéter városnév használatára vonatkozó szabályokkal összefüggésben nem merül fel, mivel a névhasználat engedélyhez kötése nem sérti az egyesülési szabadságot, nem jelent tartalmi korlátozást. Az önkormányzati rendelet a védett tartalom használatát köti engedélyhez, a használatot azonban nem tiltja meg.

A civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény 3. § (4) bekezdésében foglaltakkal összevetésben az önkormányzati rendelet megfeleltetése nem merülhet fel, tekintettel arra, hogy nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely a civil szervezetnek törvényben biztosított azon jogát, mely szerint „Az egyesülési jog alapján szervezet minden olyan tevékenység végzése céljából alapítható, amely összhangban áll az Alaptörvénnyel, és amelyet törvény nem tilt”, bármilyen formában korlátozná. Nem azonosak a korlátozással az önkormányzati rendelet azon szabályai, amelyek meghatározott feltételek teljesülése esetén teszik lehetővé Sajószentpéter város

nevének használatát, ugyanis ennek használata nélkül a civil szervezet korlátozás nélkül, a törvényi feltételek betartásával alapítható és végezhet tevékenységet.

Az előzőekben kifejtettek figyelembevételével az önkormányzati rendelet a véleménynyilvánítási szabadság alapjog érvényesülését sem korlátozza.

Az önkormányzatot az Alaptörvény és a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény szerint megillető személyiségi joga, mint jogi érdek alapján megilleti a névviselés joga, ezáltal nevének más által történő viseléséhez, használatához való hozzájárulása, vagy a hozzájárulás visszavonása, ha a névhasználat a névtulajdonos céljaival, érdekeivel ellentétes, vagy azt meghaladóan történik.

A fentiek alapján álláspontunk szerint a város teljes közösségét megjelenítő városnév használatával összefüggésben az önkormányzati rendelet 20. § (1) bekezdés e) és f) pontja nem eredményezi az érintettek jogainak sérelmét.

Az, hogy a település neve nem szerepel valamely szervezet elnevezésében, nem képezi akadályát annak, hogy e szervezetek a céljaikat megvalósítsák, jogszerű működésüket, tevékenységüket nem korlátozza.

Rögzítendő ugyanakkor, hogy a rendelet kormányhivatali kezdeményezésnek megfelelő módosítása esetén a településnév használata továbbra is a Képviselő-testület engedélyéhez kötött.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és döntést hozni szíveskedjen.

Sajószentpéter, 2023. november 24.

**Sajószentpéter Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
.../2023. (... ..) önkormányzati rendelete
a város jelképeiről, a jelképek és a városnév használatáról szóló 2/2023. (I. 30.) önkormányzati
rendelet módosításáról**

Sajószentpéter Városi Önkormányzat Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában és az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés i) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva, Sajószentpéter Városi Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 6/2017. (V. 2.) önkormányzati rendelet 3. melléklet 2. b) pontjában biztosított véleményezési jogkörében eljáró Jogi és Ügyrendi Bizottság véleményének kikérésével a következőket rendeli el:

1. §

(1) A város jelképeiről, a jelképek és a városnév használatáról szóló 2/2023. (I. 30.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 20. § (1) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A névhasználat nem engedélyezhető, ha)

„d) ugyanazon vagy hasonló tevékenység gyakorlásához már engedély került kiadásra.”

(2) A Rendelet 20. § (2) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A kiadott engedélyt vissza kell vonni, ha)

„c) az (1) bekezdés b) - d) pontjaiban meghatározott okok az engedély kiadását követően következnek be,”

2. §

Hatályát veszti a Rendelet 20. § (1) bekezdés e) és f) pontja.

3. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Sajószentpéter, 2023. november 27.

Dr. Guláné Bacsó Krisztina
jegyző

Dr. Faragó Péter
polgármester

Kihirdetési záradék:

A rendeletet 2023. napján kihirdettem.

Dr. Guláné Bacsó Krisztina
jegyző

Indokolás
a város jelképeiről, a jelképek és a városnév használatáról szóló
2/2023. (I. 30.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló .../2023. (.. ...) önkormányzati
rendeletre

Általános indokolás

A Képviselő-testület a 2023. január havi ülésén fogadta el a város jelképeiről, a jelképek és a városnév használatáról szóló 2/2023. (I. 30.) önkormányzati rendeletet (a továbbiakban: önkormányzati rendelet). Az önkormányzati rendeletet a Képviselő-testület a 12/2023. (III. 28.) önkormányzati rendelettel módosította, mellyel az önkormányzati rendelet 20. §-ának (1) bekezdését kiegészítette az f) ponttal, mely szerint *a névhasználat nem engedélyezhető a civil szervezetnek, ha politikai tevékenységet végez, vagy politikai célt szolgál.*

Az Alapvető Jogok Biztosa (a továbbiakban: AJB) megkereste Sajószentpéter Város Jegyzőjét, hogy a rendelettel kapcsolatban feltett kérdéseire vonatkozóan adjon tájékoztatást, amely határidőben megtörtént.

A Kormányhivatal – szintén az AJB megkeresése alapján – javasolta az önkormányzati rendelet 20. § (1) bekezdés e) és f) pontjának módosítását.

A Kormányhivatal leírata az alábbiakat tartalmazza:

„A helyi önkormányzat a helyi lakosságtól, a választópolgárok közösségétől nem elszigetelten működik, hanem azzal szoros kapcsolatban. A helyi önkormányzás egyrészt kollektív jog, mely csak bizonyos közösség tagjaként gyakorolható. Másrészt az önkormányzás joga a demokratikus állami működés elengedhetetlen része, amelynek során – széleskörű nyilvánosság mellett – a helyi közösségben gyökerezett közakarát valósulhat meg.

A helyi önkormányzathoz való jogot a helyi közösségek kétféleképpen gyakorolhatják: közvetetten, illetve közvetlenül. Az önkormányzathoz való jog gyakorlása általában (főszabályként) közvetve, választott képviselők útján történik. Ehhez képest kivételes, ha a választópolgárok helyi népszavazáson közvetlenül döntenek vagy foglalnak állást a helyi önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozó, vagy azt érintő ügyben.

Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (a továbbiakban: Civil tv.) 2. § 6. pontja alapján a párt nem minősül civil szervezetnek. Magyarország Alaptörvényének (a továbbiakban: Alaptörvény) VIII. cikk (3) bekezdése szerint a pártok az egyesülési jog alapján szabadon alakulhatnak és tevékenykedhetnek, közreműködnek a nép akaratának a kialakításában és kinyilvánításában, vagyis politikai érdekeket képviselnek. A Civil tv. 3 § (4) bekezdése értelmében az egyesülési jog alapján szervezet minden olyan tevékenység végzése céljából alapítható, amely összhangban áll az Alaptörvénnyel és amelyet törvény nem tilt.

A Civil tv. 34. § (1) bekezdés d) pontja szerint a civil szervezet közhasznúsági nyilvántartásba vételéhez a szervezet létesítő okiratának tartalmaznia kell, hogy a szervezet közvetlen politikai tevékenységet nem folytat, szervezete pártoktól független és azoknak támogatást nem nyújt....

A választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 3. § (1) bekezdés 3.c) pontja szerint a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán jelölő szervezetnek minősül a választás kitűzésekor a civil szervezetek bírósági nyilvántartásában jogerősen szereplő párt, valamint egyesület, a szakszervezet kivételével, ha a választási bizottság a jelölő szervezetek nyilvántartásába felvette.

Az Ör. 20. § (1) bekezdés e) és f) pontja alapján az önkormányzat eleve kizárja a településnév használatának lehetőségéből a politikai tevékenységet folytató és a pártokat támogató szervezeteket, ez által a pártokat és az érintett civil szervezeteket is. Az előbbieken kifejtettekre tekintettel ez a diszkriminatív rendelkezés aránytalanul korlátozza az Alaptörvény VIII. cikk (3) bekezdésében – különösen a pártok nép akaratának kialakításában és kinyilvánításában való közreműködését – és a IX. cikk (1) bekezdésében foglalt véleménynyilvánítás szabadságát, továbbá az Möt. 2. és 4. §-ához kapcsolódó, a helyi közügyek megvitatásához és a helyi önkormányzathoz fűződő participációs jogokat.

Az ismertett jogszabályi rendelkezések figyelembevételével az egyesületek – kivéve a közhasznú szervezeteket – vonatkozásában is aránytalan korlátozást eredményez a helyi előírás.”

A fentiekre tekintettel a Képviselő-testület az önkormányzati rendelet 20. § (1) bekezdés e) és f) pontját hatályon kívül helyezte, és a hatályon kívül helyező rendelkezésre tekintettel módosította az önkormányzati rendelet 20 § (1) bekezdés d) pontját és a 20. § (2) bekezdés c) pontját.

Részletes indokolás

Az 1. §-hoz

A 20. § (1) bekezdés d) pontjának és a 20. § (2) bekezdés c) pontjának módosítását tartalmazza a hatályon kívül helyező rendelkezésre tekintettel.

A 2. §-hoz

Hatályon kívül helyező rendelkezést tartalmaz.

A 3. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezést tartalmaz.

TÁJÉKOZTATÓ AZ ELŐZETES HATÁSVIZSGÁLAT EREDMÉNYÉRŐL

Rendelet-tervezet címe:		Sajószentpéter Városi Önkormányzat Képviselő-testületének .../2023. (... ..) önkormányzati rendelete a város jelképeiről, a jelképek és a városnév használatáról szóló 2/2023. (I. 30.) önkormányzati rendelet módosításáról		
Rendelet-tervezet valamennyi jelentős hatása, különösen:				
Társadalmi hatás:	Gazdasági, költségvetési hatás:	Környezeti következményei:	Egészségi következményei:	Adminisztratív terheket befolyásoló hatásai:
Az önkormányzati rendelet nem tiltja a civil szervezeteknek a Sajószentpéter városnév használatát, ha politikai tevékenységet folytatnak. A politikai tevékenységet folytató civil szervezetek a Sajószentpéter városnevet az önkormányzati rendelet általános rendelkezése alapján a Képviselő-testület engedélyével használhatják.	Nincs.	Nincsenek	Nincsenek.	Nincsenek.
A rendelet megalkotása szükséges, mert: a Képviselő-testület a törvényességi felügyeletet gyakorló Kormányhivatal törvényességi felügyeleti jelzésében foglaltaknak megfelelően módosította a város jelképeiről, a jelképek és a városnév használatáról szóló 2/2023. (I. 30.) önkormányzati rendeletet.				
A rendelet megalkotásának elmaradása esetén várható következmények: törvényességi felhívást eredményez.				
A rendelet alkalmazásához szükséges feltételek:				
Személyi:	Szervezeti	Tárgyi:	Pénzügyi:	
rendelkezésre áll	rendelkezésre áll	rendelkezésre áll	rendelkezésre áll	

**Sajószentpéter Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
.../2023. (XI. 27.) határozata
a város jelképeiről, a jelképek, és a városnév használatáról szóló
2/2023. (I. 30.) önkormányzati rendelet felülvizsgálatáról**

Sajószentpéter Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatalnak a város jelképeiről, a jelképek és a városnév használatáról szóló 2/2023. (I. 30.) önkormányzati rendelet felülvizsgálatára vonatkozó szakmai leiratában foglaltakat megtárgyalta és a következő határozatot hozta:

A Képviselő-testület a város jelképeiről, a jelképek és a városnév használatáról szóló 2/2023. (I. 30.) önkormányzati rendeletet nem módosítja.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal